

”رۆژنامەی هاوڵاتی بەمەبەستی زیاتر خستنەرووی ئەو کیشە گرنگانییە کە ئیستا رووبەرووی میلیتەتی کورد بوونەتەوه، پراریاوه بەکردنەوهی دۆسیەیهکی گرنگ لەسەر چارەنووسی گەلی کورد بەگشتی و کوردستانی عێراق بەتایبەتی، لەچەندین ئەوەری جۆراوجۆردا کە لە ژماره ٤٠٠ی هاوڵاتی دا ئاماژەی پێکراوو. بۆ ئەم مەبەستە رۆژنامەی هاوڵاتی بە شێوازی جۆراوجۆر هەڵدەستیت بە دواندنی سیاسەتەدارانی کورد لەتێو دەسهلات و دەرەوی دەسهلاتدا، هەرەها دواندنی جەماوەرو کەسانی تاییەتمەندو رۆشنیاریان لەسەر ئاستی ناوچوو دەرەوه لەرێگای گشتوگۆو چاوپێگەوتن و ئامادەکردنی راپۆرتاژو بلاوکردنەوهی وتارەوه، کە هەرکەسێک لەبواریکی دیاریکراوا قسە لەسەر ئەوەرەکان دەکا، بۆ ئەم مەبەستە پەيوەندیکەن بەم ئیمەیلەوه: charanwsikurd@yahoo.com

"کاربەدەستانی حکومەتی هەریم، ئەو سەد ھەزار چەگدارەیی ھەیانە، بۆ پاراستنی بنکەو بارەگاو خانووەکانی خۆیان رایانگرتوون، یان بۆ پارێزگاریکردن لە سنوورەکانی ژێر دەسهلاتیان؟"

سیروان کاوسی ئەندامی سەرکردایەتی کۆنگرەیی نیشتمانی کوردستان (KNC) بۆ هاوڵاتی

نا: هاوێن کەریم

لە بەیاننامەیەکیدا کە ھەفتەی رابردوو بڵاوئکردهوه، کۆنگرەیی نیشتمانی کوردستان (KNC) رەخنەیی توندیان ئاراستەیی سەرکردایەتی حکومەتی هەریمی کوردستان، کرد سەبارەت بە بێدەنگبوونی بەرامبەر بە ھێرشەکانی سوپای تورکیا و پێناوای "سەرۆکایەتی کورد لە باشور لە بری قوادان و شەرمەزارکردن و راکێشانی سەرنجی دنیای دەرەوه بۆ دەستدزییەکان، سەرقالی کۆبوونەوه و پڕویاگەندەیی حیزبی و دیدار لەگەڵ بەرپرسیاری ئێ و شار و گوندەکانی خۆیان".

کۆنگرەیی نیشتمانی کوردستان سالی ١٩٨٥ لە لایەن کۆمەڵێک کەسایەتی رۆشنیاری و نوسەری کورد وەک پڕۆفیسۆر جەمال نەبەز و دکتۆر جەواد مەلا و زەنرال عەزیز عەقروویی و ئەننازبار بۆسک ئیبراھیم و پڕۆفیسۆر موزەفەر پەرتەوما و چەند کەسایەتیەکی تر لە شاری لەندن لە ھەرتانیا دامەزرا و ئیستایش وەک ناوەندیکی بەرپرسیار بەدەوامە لە کارەکانی لەسەر کیشە کورد لە ئەوروپا.

بۆ روونکردنەوهی زیاتر و تیشکخستەسەر ھەلوێستەکانی حکومەتی هەریمی کوردستان هاوڵاتی وتووێژیکی لەگەڵ سیروان کاوسی ئەندامی سەرکردایەتی کۆنگرەیی نیشتمانی کوردستان (KNC) سازکرد.

هاوڵاتی: بە برۆی ئێوە ھۆکاری بێدەنگی و نەبوونی ھەلوێستییکی جدی لەلایەن حکومەتی هەریمی کوردستانەوه سەبارەت بە ھەرشەکانی ئێران و تورکیا چییە؟

کاوسی: لە راستیدا چەند ھۆیک کارکردیان لەو بێدەنگییە سەرکردایەتی کورد لە باشوردا ھەیە، گزێنێتیان بریتین لە ١- نەبوونی بیروباوەر و ستراتیژی نەتەویی، لە بەرنامەیی سیاسی سەرۆکایەتی کورد لە باشور. ٢- بەھۆی زالیوونی بەرژوونەیی حیزبایەتی و ئابوورییەوه، لەدەریی بیروباوەر سیاسییاندا، سەبارەت بە دیدار و رووداوانی پێوەندیان بە جۆر و ئاستی دانوستایان بە ولاتی دراوسێو ھەبە - کە رێژەکانی داگیرکەری کوردستان، ھاودەنگ نیین و، ھەلوێستییکی ھاویەشیان نییە، ھەرودک ھەلوێستی بەرێزان مەسوود بارزانی و ھۆشیار زبیری و جەلال تالەبانی و نێچیرفان بارزانی و، ... ھتد، سەبارەت بە کیشە پەکەکە و تورکیا، تاكو ئیستایش زۆر لەپەکەیی جیاوازن. کە ئەو ھەش لە ئاستی ناوچەکو دەرەوه، راستەوخۆ زبانی لە کەسایەتی نەتەویی و قەوارەیی سیاسی و دەسهلاتداریی کورد داوه، ھاوکات، لەتێو کورد خۆشیدا، ناھەموونیی و بێبەروایی، بەرامبەر ئاستی لێوھەوویی و شارەزایی

سیروان کاوسی

و بیری نەتەویی سەرکردەکانی دروستکردوو. ٣- بەرچاوترینی بەرژوونەندی کەسی و حیزبایەتی لەلایەن سەرکردایەتی ھەردوو حیزبی دەسهلاتدەرە بەزەقی و بەتاشکرا پێرە دەکەیت، ئەمەش رێگرتووە لەبەردەم دەستیانکردنی رێچارەیی شیاو، کە بتوانن ستراتیژیکی دیاریکراوی نەتەویی بگرنەبەر. ٤- دەوڵەتمەندیوونی لەناکاو و لەرادەبەدەری سەرکردایەتی ھەردوولا، کە ھەر ھەمووی لە بودجە و داھاتی خەلکی رەشووروتی ئەنقەرکراو و ماوولیزانی کورد دەستیانکەوتووە، وەگەرخستنی بەشێک لە پارە و سامانیان بۆکردنەوهی پێوەندی ئابووری و بەستنی دیدیان رێکەوتننامەیی بازگاریی لەگەڵ کۆمپانیایانی ولاتانی داگیرکەر - بەتایبەتی ئێران و تورکیا، تووشی ترس و لەسراوکی کردوون و، بەسەرھوام پەرۆشی لەدەستدانی سەرود و سامانەکانیان، لەبەر ئەوە، پە ھەموو شێوھەیک ھەلەدەدەن، دلی داگیرکەرانێ کوردستان رابگرن و، زیز و توورەییان ئەکەن. لە کاتیگدا دەزانین، ئەو گرێبەستە بازگارییەکانی لەگەڵ ولاتانی داگیرکەر ھەیانە، ھێچیان لەسەر بناخە و مەرجەکانی پێوەندیی ئێوەولەتیی نین، کە ئیئیدا ریز لە بەرژوونەندی ھەردوولا، پێوەندیی دەگیرێت، ئەو رێژمانە لەراستیدا، سیاسەتی وابەستەکردنی کوردستان و زیانگەیان بە ژێرخانی ئابووریی باشووری کوردستان پێرەووەکەن، ھاوکات، بەزانباری و تێگەشتن لەبارەیی دۆخی دەررونی و ویستی بەرژوونەندخانوانی دەسهلاتداریی حکومەتی ھەریمی، بەشێوازی جۆراوجۆر گوشار دەخەنە سەریان بۆ دوورخستەوهی ھیز و لایەنە سیاسییەکانی رۆژھەلات و باکوور لە سنوورەکانیان و لاوازکردنیان، بە پێی ویستی داگیرکەران. ئەمە با لەو لاشەوه بوستێ کە، دەیان گرێبەستی چەندین و چەند ملیۆن دۆلاری لەگەڵ کۆمپانیایانی تورک و ئێران، کە زۆرییان بە ئێوەچلی و ناتەواوییەوه بەجێماوه، ھەموو رۆژیک لە میدیای حیزبەکانەوه گۆییستی گەلی و گازندەیی

بەکووتی:

سیروان کاوسی لە دایکبووی شاری سنەیی (رۆژھەلاتی کوردستان) کە لە ١٩٧٠ - ١٩٧٦ لە پێنگەیی ئاسمانی ئەسفەهان و گرماشان تەکنیکەری ھەلوێستەر بوو و سالی ١٩٧٦ بەھۆی چالاکی سیاسییەوه ماوی ٢ سال لە شاری گرماشان زیندان بوو، دواتر لە رێگەیی UN ھەر، چۆتە ولاتی ئەروپا و لەسالی ١٩٩٢ ھەر تاكو سالی ٢٠٠٠، بە چەندین پێشەتی وەک مامۆستای زمانی کوردی، مامۆستای پاخجەیی منساڵان، فەرمانبەری شارەوانی لەبەشی وەرگێران و دانێری پەناوەرێتی، فەرمانبەری ئێوەندی خزمەتگوزاریی منداڵانی پێداک و پارک سەرقال بوو. لەسالی ٢٠٠١ - ٢٠٠٢ بەھۆی نەخۆشی پریری خانەنشینی بۆ دەرکراو و سالی ١٩٩٩ پاش کۆتایی کۆنگرەیی چاری - کۆنگرەیی نیشتمانی کوردستان، دەستیانگراو بۆ بەرپرسیاریی دەرگای راگەیان، ئیستایش ئەندامی سەرکردایەتی کۆنگرەیی نیشتمانی کوردستان و لەسالی ٢٠٠٦ ھەر ئەندامی پێکێتی نوسەرانی ئەروپا.

دەرەوه، ئەکەوێتە سەر شارێی راستینەیی نەتەوییەوه، کیشە رەوی نەتەوهی کوردی، بەکیشە و پرسی ناپاوەتەن و نازانستیانی لەبەلاو سەرقالکردو. سالی ئێوە ئەو گومانە چۆن دەبینن؟

کاوسی: لەراگەیانداوەکە کە KNC دا ھاوتوو "بێگومان ئەم بێھەلوێستی و بێدەنگییە سەرۆکایەتی حکومەتی ھەریم، لە بەردەوامی خۆیدا، شک و گومان لەئێودلی جەماوری کوردا دروستدەکات، کە ئەووش بەھێچ چەشتێک خزمەتی پەکرێتی کورد و، بەرژوونەندی گشتیی نەتەوهی کورد ناکات!"

زەلال و ئەشەکەرە، بەردەوامبوونی بێدەنگیی حکومەتی ھەریم، سەبارەت بە دەستدزییەکانی تورک و ئێران، چەند پرسپاریک دروستدەکات.

١- کاربەدەستانی حکومەتی ھەریم، ئەو سەت ھەزار چەگدارە ھەیانە و، لە بودجە و داھاتی خەلکی کوردستان دەیانزین، ئایا، بۆ پاراستنی بنکە و بارەگە و خانووەکانی خۆیان رایانگرتوون، یان بۆ پارێزگاریکردن لە سنوورەکانی ژێر دەسهلاتیان، کە باشووری کوردستانە؟

٢- ئەگەر پارتی و پەکێتی، لەسەر داوا ئەمەریکا و، ھاندانی حکومەتی عێراق و گوشاری تورکیا، رازیبووین، بۆ لێدان و، لاوازکردنی پەکەکە، ئەمە بێگومان لە خزمەتی بەرژوونەندی و ستراتیژی نەتەویی پەکەکە و، زبانی ناییت و، زبانی گەرە لە پەکێتی کورد و، ئامانجەکانی گشتیی نەتەوهی کورد دەدات. ئەمەش بەمانای پشتگیریکردن لە سیاسەت و بیروباوەری پەکەکە نییە، ھەموو سیاسەتزان و رۆشنیاریان و، ھەرودھا نەتەوییەکانی کورد، بە پێی ویستی داگیرکەران. ئەمە با لەو لاشەوه بوستێ کە، دەیان گرێبەستی چەندین و چەند ملیۆن دۆلاری لەگەڵ کۆمپانیایانی تورک و ئێران، کە زۆرییان بە ئێوەچلی و ناتەواوییەوه بەجێماوه، ھەموو رۆژیک لە میدیای حیزبەکانەوه گۆییستی گەلی و گازندەیی

بێگومان گائە بەم وتەیه دیت، کە حکومەت و دەولەتی ولایتک، سەد، یان سەدوپیەنجا ھەزار ھیزی چەگداری پۆشتەو پەرداخی بێ، ئەوجا روو لە ولاتانی دیکە بنی و تکیان لێکات وەرن ئێوە

بمانپارێز، چونکە ھیزەکی خۆم، نازانن شەر بکەن!!!

ھەر دەزگا و لایەنیکی دیکە کوردی و کوردستانی، لەروانگی بیروباوەر و پرنسیپی نەتەوییەنەوه سەرچاوەدەکەیت، ئەک ئەو ئێوە ئێوە بمانو، لایەنگری لە لایەنیکی بکەین، لەدژی لایەنیکی دیکە کوردی، لە روانگی کۆنگرەیی نیشتمانی کوردستانەوه، شکست، یان سەرکەوتنی خەباتی ھەر پارچەیک، کاریگەری راستەوخۆی بۆ سەر بزافی پارچەکانی دیکە دەبێ، چونکە چارەنووسی سیاسی و ھەبوونمان وەک نەتەوه، پێکەوه

گرێدراو و، جیا لە یەکیی نین. **هاوڵاتی:** حکومەتی ھەریم، باس لەو دەکات کە ئەرکی ھیزی ھاویەیمانە کە سنوورەکانی ھەریم بپارێزیت ئایا ئێوە راتان چییە سەبارەت بەو؟

کاوسی: ئەو ئێوە خۆی بە حکومەت بزائیت، بێگومان گائەتی بەم وتەیه دیت، کە حکومەت و دەولەتی ولایتک، سەد، یان سەدوپیەنجا ھەزار ھیزی چەگداری پۆشتە و پەرداخی بێ، ئەوجا روو لە ولاتانی دیکە بنی و، تکیان لێکات وەرن ئێوە بمانپارێز، چونکە ھیزەکی خۆم، نازانن شەر بکەن!!!

زۆر مەخابن، کاتی خۆی، سەرکردایەتی پەکێتی نیشتمانی کوردستان و، پارتی دیموکراتی کوردستان، کە ئامادە بوون ھاوکاری ئەمەریکا بکەن بۆ خستنی سەدام، لەگەڵ ئەمەریکا و ھاویەیمانان، ھێچ کۆبوونەوهی رەسمی و رێککەوتنیکیان لەگەڵیان ئەنجام نەدا و، ھێندە دووربین نەبوون کە بە ھاوکاری لەگەڵ کەسایەتی نەتەویی و لایەنەکانی دیکە کورد و کوردستانی، پێشوخ ت پلانێکی ژیرانی نەتەوهی ئامادە بکەن و، بە یەکدەنگ و بە ئێوی گەلی کوردەوه، بەرووروی گۆرانکارییەکانی پاش رووخانی سەدام بێنەوه. ئیستا ئیدی وایپێتوو، ھیزی چەگداری کورد دەتێرنە بەغدا و بەسەر بۆ پارێزگاریکردن لە سەرۆکۆز و کاربەدەستە عەرەبەکان و، شەری نیارانی حکومەتی بەغدایان پێدکەن، بەلام تاقە چەگداریکیان نییە، پارێزگاریی لە سنووری کوردستانەکی خۆیان بکات! ئەوجا کە حکومەتی ھەریم ھێندە سەربازی زیادە ھەبیت، بیاننێزیت بەغدا و خوارووی عێراق، بۆچی دەیت چار چەگداری نەیت، کە گولە بەئێوچاوانی ھەر چەگداریکی داگیرکەرە بێت، کە پێدەنیتە سەر خاکی نیشتمانی کە؟! بۆچی دەبێ پێنج سال پاش رووخانی سەدام، ھێشتا دەسهلاتداریی کورد نەتوانیت، ئاسایشی ناوچە داپراوئەوه دیکە کۆرک و، لەبەر ئەوە، خانەقین و، شار و مەدینەکانی دیکە بپارێزیت، کە لەلایەن عەرەبە رەگەزپەرستەکانەوه، کورد رافانن و سەربیرینی کورد بەردەوامە تێیاندا؟

ئەمەریکا شەری تێرۆریستان بکەن. ھاوکات، داوا لە UN بکەن، ھیزی ناشتیبپارێز لەسنوورەکانی ئێوان باشوور - رۆژھەلات و باشور - باکوور دابنیت، بۆ ئەو ئێران و تورکیا نەتوانن چیدیە بەئێوی پۆاک و پەکەکەوه، دەستدزیی بکەن سەر باشووری کوردستان. بەمەش، کیشە کورد لە باشوور، دەبیتە کیشەیک ئێوەتەوهیی ...

هاوڵاتی: نەتەوهی کورتووەکان تا ئیستا ھێچ ھەلوێستییکی سەبارەت بەو کیشەیک نەبوو، ئایا ئێوە پێتانویە کە بە ئاگادارکردنەوهیان تا چەند دەتوانن ئاراستە بکۆرن؟

کاوسی: پاش ئەو ئێوە عێراقی ئێوی بە ھەولی بپوچان و دلسسوزانەیی سەرکردەکانی پارتی و پەکێتی دامەزراوێە و، ناوچە سەربەخۆییەکی باشووری کوردستانیان کۆرییەوه بە وەرگرتنی چەند پلە و کورییەکی کاتیی لە دەولەتی عێراقی ئێوی و، ئاسنامە عێراقیان دایەوه بەئێوچاوانی باشووری کوردستاندا کە کورد خۆشی لەمەدا بەھۆی ناھۆشیارییەوه سووچبەر، ئیدی لەو کاتە بەداو، کیشە کورد لە باشووری کوردستان لەلایەن کورد خۆیەوه، بوووە پە کیشەیک ئێوچاوانی ھەر لەبەر ئەمەش، کە سەرکردە ھەردوو حیزبە دەسهلاتدەرە، بۆ دەریی نازەبایەتی لەدژی بۆمبارانەکانی ئێران و تورکیا، راستەوخۆ داوا لە حکومەتی عێراق دەکەن، پشتیوانی لە یەکیارچەیی عێراق بکات و بەرێگە دیپلۆماسییەوه لەگەڵ رێژەکانی تورک و ئێراندا دانوستان بکات، بۆ ئەو ئێوە ھێرشەکانیان بۆ سەر (کوردستان عێراق!!) بوستین و، ریز لە سەرورەیی خاکی عێراق بگرن! ھەر لەو پێوەندییەدا، سەرکۆماری عێراق و دەزیری دەرەوهی عێراق و سەرۆکوزیرانی عێراق و ... ھتد، چەند جارێک ھاوتوچۆی پایتەختەکانی ئێران و تورکیایان کرد و، گەلی کورد و داگیرکەران و دنیای دەرەوهش، بەرێگە میدیای کورد و بێگائەوه، ئاگاداری ھەلوێستی سەرکردەکانی کورد بوون کە لەنار دەولەتی عێراق و کوردستاندا دەسهلاتدارن، بۆیە لێرەدا پێویست بە نووسینەوهی قسەکانیان ناکات.

تێپەریوونی پێنج سال پاش رووخانی سەدام، بۆ سەرکردایەتی و

بێگومان گائە بەم وتەیه دیت، کە حکومەت و دەولەتی ولایتک، سەد، یان سەدوپیەنجا ھەزار ھیزی چەگداری پۆشتەو پەرداخی بێ، ئەوجا روو لە ولاتانی دیکە بنی و تکیان لێکات وەرن ئێوە

بمانپارێز، چونکە ھیزەکی خۆم، نازانن شەر بکەن!!!

کاربەدەستانی حکومەتی ھەریم، پێوستە لە پێش ھەر شتیکدا، پشت بە ھیزوتوانای خۆیان و، گەلەکیان بێست، ئەوجا بەرەسمی داوا لە ھیزی ھاویەیمانان بکەن، بەئێنی خۆیان سەبارەت بە پاراستنی باشووری کوردستان بەئێنەجێ و، پێنارێگەین، ئەگەر بێتو ئەمەریکا لەوہ زیاتر لەبەر ھەر ھیزی ئێران و تورکیا بێدەنگی پێشاندا، تاقە چەگداریکی کورد، نایترن ئێو عێراقووە کە شانەشانی سەربازی

گەرە و شەرە قەلماسک و یەکتەر ھەلبرین لەئێو حیزبە کوردییەکاندا بەرپا بکەنەوه. لەبەرئەوه ژیریژیی (منطق) و ھەست و باوەری بەزی نەتەوهی پێماندەلێت: بێتس و شەرمکردن لە ولاتانی دراوسێ (داگیرکەر)، پێوستە سەرۆکایەتی حکومەتی ھەریم، لەپێش ھەر شتیکدا، لەگەڵ سەرکردایەتی پەکەکە کۆبیتەوه و، لە بارودۆخی ھەستیاری ئەوژۆکی باشووری کوردستان بەووردی ئاگاداریان بکەنەوه و پێکەوه بە ھاویەشی لەگەڵ ھەموو لایەنیکی کورد و کوردستانی، پلانفۆرمییکی ھاوبەش دابریزیت بۆ پارێزگاریکردن لە باشوور و، پارێزگاریکردن لە بزافی رزگارخوازانە کورد لە ھەموو بەشەکانی دیکە کوردستان. لەمیدای کوردییەوه لە باشوور و لەدەرەوه، شاندى رەسمی حکومەتی ھەریم و پەکەکە ھەموو لایەنەکان، بارودۆخی ھینووکە کوردستان و، ناوچە ھەلبەسەنگین و، بیرووری خۆیان بە ئاگاداریی یەکدی و نەتەوهی کورد بگەینەن.

لەم پێوەندەدا، کۆنگرەیی نیشتمانی کوردستان، ئامادەیی خۆی دەرەدەریت بۆ رێخستن و میانداریکردنی کۆبوونەوهیکی ھەر لەبەر ئەمەش، کە سەرکردە ھەردوو حیزبە دەسهلاتدەرە، بۆ دەریی نازەبایەتی لەدژی بۆمبارانەکانی ئێران و تورکیا، راستەوخۆ داوا لە حکومەتی عێراق دەکەن، پشتیوانی لە یەکیارچەیی عێراق بکات و بەرێگە دیپلۆماسییەوه لەگەڵ رێژەکانی تورک و ئێراندا دانوستان بکات، بۆ ئەو ئێوە ھێرشەکانیان بۆ سەر (کوردستان عێراق!!) بوستین و، ریز لە سەرورەیی خاکی عێراق بگرن! ھەر لەو پێوەندییەدا، سەرکۆماری عێراق و دەزیری دەرەوهی عێراق و سەرۆکوزیرانی عێراق و ... ھتد، چەند جارێک ھاوتوچۆی پایتەختەکانی ئێران و تورکیایان کرد و، گەلی کورد و داگیرکەران و دنیای دەرەوهش، بەرێگە میدیای کورد و بێگائەوه، ئاگاداری ھەلوێستی سەرکردەکانی کورد بوون کە لەنار دەولەتی عێراق و کوردستاندا دەسهلاتدارن، بۆیە لێرەدا پێویست بە نووسینەوهی قسەکانیان ناکات.

تێپەریوونی پێنج سال پاش رووخانی سەدام، بۆ سەرکردایەتی و

بێگومان گائە بەم وتەیه دیت، کە حکومەت و دەولەتی ولایتک، سەد، یان سەدوپیەنجا ھەزار ھیزی چەگداری پۆشتەو پەرداخی بێ، ئەوجا روو لە ولاتانی دیکە بنی و تکیان لێکات وەرن ئێوە

بمانپارێز، چونکە ھیزەکی خۆم، نازانن شەر بکەن!!!

کاربەدەستانی حکومەتی ھەریم، پێوستە لە پێش ھەر شتیکدا، پشت بە ھیزوتوانای خۆیان و، گەلەکیان بێست، ئەوجا بەرەسمی داوا لە ھیزی ھاویەیمانان بکەن، بەئێنی خۆیان سەبارەت بە پاراستنی باشووری کوردستان بەئێنەجێ و، پێنارێگەین، ئەگەر بێتو ئەمەریکا لەوہ زیاتر لەبەر ھەر ھیزی ئێران و تورکیا بێدەنگی پێشاندا، تاقە چەگداریکی کورد، نایترن ئێو عێراقووە کە شانەشانی سەربازی